

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Kakelbont te
LAKEN**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 3772

Instelling Gemeentelijke Basisschool - Kakelbont

Directeur An GHYS

Adres Reper-Vrevenstraat 100 - 1020 LAKEN

Telefoon 02-474.11.40

Fax 02-474.11.48

E-mail an.ghys@brunette.brucity.be

Website www.kakelbont.net

Bestuur van de instelling Stad Brussel - Dep. Openbaar Onderwijs

Adres Anspachlaan 6 - 1000 BRUSSEL

Scholengemeenschap Basisonderwijs Brussel

Adres Louis Wittouckstraat 46 - 1020 LAKEN

CLB CLB N-Brussel

Adres Technologiestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM

Dagen van het opvolgingsbezoek 27-04-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 27-04-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 27-04-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ann BRYN

Teamleden Veronique BILTEREYST

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek.....	4
3.2 Lager onderwijs: mens en maatschappij.....	4
3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij en Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	5
3.4 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne	7
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 17-03-2014 tot 20-03-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 20-03-2017 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Lager onderwijs - Leergebieden

wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

- de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen wetenschap en techniek in voldoende mate. De onderwijzers hebben afspraken voor een doelgericht en breed aanbod op school- en klasniveau. Ze streven horizontale samenhang en gradatie na. De integratie van de schoolomgeving en activerende werkvormen bevorderen de betrokkenheid van de leerlingen. De onderwijzers stimuleren een onderzoekende houding.

3.2 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen mens en maatschappij in voldoende mate. De onderwijzers hebben afspraken voor een doelgericht en breed aanbod op school- en klasniveau. Ze streven horizontale samenhang en gradatie na. De integratie van de schoolomgeving en activerende werkvormen bevorderen de betrokkenheid van de leerlingen.

3.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij en Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Curriculum	De lagere afdeling biedt de leergebieden 'mens en maatschappij' en
Onderwijsaanbod	'wetenschap en techniek' geïntegreerd aan onder de noemer van
<i>Referentiekader</i>	wereldoriëntatie.
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Het team van de lagere afdeling ontwierp een matrix voor de planning van een
<i>Samenhang</i>	leerplandoelgericht aanbod op school- en klasniveau. Bedoeling is een volledig
<i>Brede harmonische vorming</i>	aanbod te garanderen, waarbij de onderwijzers zich bewust zijn van
<i>Actief leren</i>	systematische en andere doelen. Binnen deze matrix koppelen ze thema's en
	leerinhouden aan leerplandoelen. Dit faciliteert op schoolniveau de bewaking
	van de samenhang en de gradatie. Het helpt eveneens om overlap in het
	onderwijsaanbod te vermijden. Onderwijzers en directie organiseren op
	regelmatige basis overlegmomenten waarbij ze kritisch reflecteren over de
	inhoudelijke invulling van de matrix.
	Daarnaast is er een leidraad voor de opbouw van een thema. Daarin zijn
	expliciete links naar de leergebieden Nederlands en muzische vorming
	opgenomen. Dit document inspireert ook tot de aanwending van gevarieerde
	werkvormen, reikt diverse bronnen aan, verwijst naar het omgevingsboek ...
	Het omgevingsboek is een meerwaarde voor de realisatie van
	werkelijkheidsgericht onderwijs en een ondersteuning voor de onderwijzers die
	minder vertrouwd zijn met de schoolomgeving en de gemeente.
	De gezamenlijke creatie van deze instrumenten kostte het team veel tijd en
	energie, maar zorgde anderzijds voor een breed draagvlak voor de aanpak en
	voor een gedegen kennis van de leerplandoelen. Het team dient er nu over te
	waken dat het dit intensieve werk niet jaarlijks moet overdoen. Verankerde
	afspraken over doelen en daaraan gekoppelde inhouden kunnen dit
	voorkomen.
	Het domein verkeersopvoeding komt weinig expliciet aan bod, behalve bij
	leeruitstappen. De onderwijzers hebben weinig zicht op het betreffende
	aanbod in de andere leerjaren.
	De onderwijzers waken erover dat de verschillende domeinen voldoende aan
	bod komen, maar vooral in de bovenbouw missen heel wat thema's toch een
	multiperspectieve insteek. Hierdoor behandelen de onderwijzers vaak
	gedurende verschillende weken bijna uitsluitend één domein.
	De onderwijzers doen waardevolle inspanningen om activerende werk- en
	groeperingsvormen toe te passen. Ze stimuleren de leerlingen uitdrukkelijk om
	onderzoekend te leren.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Klasmanagement</i> <i>Onderwijstijd</i>	De lagere afdeling investeert in voldoende onderwijstijd voor de realisatie van de eindtermen 'wetenschap en techniek' en 'mens en maatschappij'.
	De toepassing van activerende werkvormen zoals groepswork rendeert niet altijd optimaal. Afspraken voor gradatie in het aanleren en toepassen ervan kunnen hieraan verhelpen. De planmatige integratie van de eindtermen sociale vaardigheden is daartoe aangewezen. Geregeld zijn er projecten of ateliers op schoolniveau, waarbij onderwijzers uitgedaagd worden om samen doelen voorop te stellen en activiteiten voor verschillende leeftijdsgroepen te organiseren. Het team verklaart dat dit een sterke verbondenheid creëert, zowel bij de leerlingen als bij de teamleden.
Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	De onderwijzers verklaren dat zij over voldoende leermiddelen beschikken voor goed wereldoriënterend onderwijs.
	De onderwijzers maakten afspraken over de affichering en het functionele gebruik van tijd- en ruimtekaders. Dat is positief, maar toch blijken er nog belangrijke verschillen te zijn, vooral in de functionele aanwending van de tijds-kaders en in de affichering van de ruimtekaders. Ter inspiratie voor hun lessen beschikken de onderwijzers over heel wat bronnen(boeken). De onderwijzers hebben nog weinig aandacht voor een doordachte keuze van (invul)bladen voor de leerlingen zodat ze een meerwaarde vormen voor het bereiken van de leerplandoelen en de eindtermen. Ook de lay out en een goede printkwaliteit verdienen meer zorg.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	Het team verklaart dat de evaluatiepraktijk nog een werkpunt is. Er was een vorming inzake breed evalueren. Een aantal onderwijzers experimenteert met observaties, maar er zijn daarover nog geen bindende afspraken. Het is de teamleden nog niet duidelijk hoe zij alternatieve evaluatievormen kunnen valoriseren in de evaluatie van de leerlingen. Voorlopig ligt het zwaartepunt nog bij schriftelijke toetsen. De onderwijzers streven naar toetsen waarbij zij naast kennis ook peilen naar vaardigheden, maar dat is nog geen algemene verworvenheid. Het team zet het opgestarte professionaliseringstraject verder.
	De zesdeklassers nemen deel aan de eindtoetsen van de koepel. De voorgelegde resultaten zijn in het algemeen uitstekend. De teamleden analyseerden de resultaten nog niet heel diepgaand, waardoor het moeilijk is om zeer adequate verbeteracties op te zetten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Bij de opmaak van het thema hebben onderwijzers expliciet aandacht voor differentiatie. Klasondersteuners helpen hen daarbij. Daarbij gaat het vaak om ondersteuning van anderstalige of taalarme leerlingen. Onder meer met vormen van preteaching krijgen leerlingen de kans om preventief de nodige woordenschat te verwerven of om inhoudelijk voorbereid te worden op het thema.

Voor leerlingen met een leervoorsprong voorzien onderwijzers aangepaste opdrachten.

Bij de (groeps)opdrachten geven de onderwijzers aanmoedigende feedback en sturen of ondersteunen zij leerlingen bij opzoekwerk en verwerkingsopdrachten. Vaak is er een doordachte, heterogene samenstelling van groepen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

Het team werkte samen met de pedagogische begeleidingsdienst en een andere organisatie. Vooral de verkenning van het leerplan en van verschillende onderwijsleerpakketten waren het onderwerp. Voor het overige stond het team zelf in voor het ontwerp van plannings- en bewakingsinstrumenten. Op verschillende niveaus was daarover veel overleg, onder meer tijdens studiedagen en personeelsvergaderingen. Dat is zeer positief, maar het team laat nog kansen liggen om het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten te versterken door concrete feedback op de klaspraktijk.

3.4 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

Het doorlichtingsverslag van 2014 vermeldt zowel tekorten op het vlak van de organisatie van het welzijnsbeleid als op het vlak van de bewoonbaarheid en veiligheid van de leer- en werkomgeving. Ook rond de gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving diende de school een aantal tekorten weg te werken.

De school ontwikkelde een schoolspecifiek en geconcretiseerd globaal preventieplan en jaaractieplan. In deze plannen inventariseren de directeur en de preventieadviseur nauwkeurig alle preventieactiviteiten. Waar mogelijk geven de plannen een overzicht van de budgettering waarin de school voor haar preventieactiviteiten voorziet.

De school voorziet in voldoende financiële middelen voor de realisatie van het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan. Via de collegebesluiten houdt het schoolbestuur de directeur op de hoogte van de budgettering en de goedkeuring van financiële middelen.

De preventieadviseur heeft een aangepaste opleiding gevolgd en het schoolbestuur nam maatregelen om het gebrek aan tijd om haar opdracht uit te voeren, te compenseren. Zo stelde het schoolbestuur een leerkracht aan als lokaal preventieadviseur. Hij heeft de opdracht om in de dagelijkse praktijk aspecten van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op te volgen en eventuele problemen door te geven aan de bevoegde stadsdiensten. Daarnaast kan de preventieadviseur rekenen op de ondersteuning van een administratief medewerker die het schoolbestuur haar toeweest.

De school heeft niet 1 m² overdekte speelplaats per leerling beschikbaar. Ze diende bij de Vlaamse Gemeenschapscommissie een subsidiedossier in om hieraan in de toekomst te verhelpen. Voor het ontwerp van de plannen werkt de school samen met het oudercomité en een landschapsbureau. Gevaarlijke zones, hellingen, trappen en hoger gelegen vlakken zijn voldoende beveiligd. Bij de renovatie van de speelplaats zal de school extra aandacht besteden aan de gevaarlijke zones en hellingen.

Er is een geldig keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie dat dateert van 5 april 2017. De opmerkingen in het keuringsverslag nam de school op in haar jaaractieplan om in de loop van het jaar een passend gevolg aan te geven. Het keuringsverslag van de elektrische hoogspanningsinstallatie dateert van 2016. De school gaf gevolg aan alle opmerkingen uit het verslag en vroeg een herkeuring aan die binnenkort zal plaatsvinden.

De toiletten voor personeel (bezoekers) en leerlingen zijn niet gescheiden. Vanuit haar visie dat alle toiletten zowel voor leerlingen als volwassenen moeten toegankelijk zijn, gaf de school nog geen gevolg aan dit tekort.

Er is geen aangepast toegankelijk toilet voor mannen/jongens en vrouwen/meisjes, of één uniseks toilet.

Het verzorgingslokaal/de verzorgingsruimte is voorzien van een minimum aan noodzakelijke uitrusting en is ingericht na advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en het comité.

De school nam verschillende initiatieven om te verhelpen aan de tekorten uit het doorlichtingsverslag van 2014. Er groeit stilaan een aanpak waarbij de verantwoordelijken op een meer systematische manier de tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne proberen op te sporen en te beheersen. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat de school in de toekomst de geleverde inspanningen zal verderzetten en blijvend aandacht zal besteden aan bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze besluit deze opvolgingsdoorlichting met een GUNSTIG advies.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann BRYs de inspecteur-verslaggever	An GHYS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	